

Dosarul nr. 2ra-1274/21

Prima instanță: Judecătoria Edineț sediul central (jud. C. Prisacari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Valeriu Banari și Irina Banari

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Organizației de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Valeriu Banari și a Irinei Banari cu privire la încasarea datoriei, dobânzii contractuale, penalității, comisionului și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Valeriu Banari și Irina Banari, reprezentați de avocatul Alexandru Grosu și menținută hotărârea din 4 februarie 2021 a Judecătoriai Edineț sediul central, prin care a fost admisă acțiunea

constată:

La 16 noiembrie 2020, OCN „Microinvest” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Banari și a Irinei Banari cu privire la încasarea datoriei, dobânzii contractuale, penalității, comisionului și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la data de 26 noiembrie 2018, a încheiat cu Valeriu Banari un contract de împrumut cu destinație specială cu dobândă nr. 18280015975, în baza căruia ultimul a primit un împrumut sub formă de mijloace bănești în valoare de 175 000 de lei, cu rata dobânzii aferentă împrumutului stabilită în mărime de 24 % anual, conform pct. 1.7 din contract.

În scopul garantării executării corespunzătoare a obligației, a fost încheiat un contract de fidejusiune nr. 18280015975 F1 din 26 noiembrie 2018 cu Irina Banari, prin care ultima s-a obligat în mod solidar cu împrumutatul în fața împrumutătorului.

A evidențiat că potrivit pct. 1.6 din contractul menționat, este prevăzut comisionul lunar de administrare de 0,3 %, care se calculează la soldul împrumutului în prima zi a lunii și, totodată, potrivit pct. 1.5., împrumutătorul se

obligă la plata unui comision unic, în mărime de 3,75 % din valoarea totală a împrumutului.

La fel, potrivit pct. 6.1 din contractul de împrumut, în cazul neefectuării de către împrumutat a plăților privind restituirea împrumutului și plata dobânzii aferente în conformitate cu graficul de rambursare, sumele respective se consideră restante, la ele fiind aplicată penalitatea în mărime de 1 % pentru fiecare zi de întârziere a plății.

A precizat că până la depunerea prezentei acțiuni, Valeriu Banari a înregistrat în repetate rânduri datorii la tranșele împrumuturilor și la dobânda aferentă, fapt despre care părâții au fost înștiințați prin telefon și în scris, însă fără niciun rezultat.

A mai susținut că în scopul soluționării extrajudiciare a litigiului, Valeriu Banari și Irina Banari au fost înștiințați despre existența datoriilor și mărimea acestora, despre obligația acestora de a restitui suma împrumutului și a dobânzilor aferente, precum și despre intenția OCN „Microinvest” SRL de a înainta o acțiune în judecată, în cazul în care nu vor fi efectuate plățile, conform contractelor.

Astfel, deși procedura prealabilă de inițiere a acțiunilor civile a fost respectată, până la depunerea cererii de chemare în judecată, datoriile acumulate la contractul de împrumut nu au fost stinse.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 28, 166, 167, 174, 175, 243 CPC, art. 512, 513, 572, 617, 867, 869, 871, 1146, 1153, 1156 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar de la Valeriu Banari și Irina Banari în beneficiul său a sumei de 174 017,05 lei, dintre care 128 033,26 de lei cu titlu de sold al împrumutului, 15 610,50 lei cu titlu de dobândă aferentă, 28 267,69 de lei cu titlu de penalități, 2 105,60 lei cu titlu de comision, precum și 5 220,52 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea din 4 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț sediul central, a fost admisă acțiunea.

Au fost încasate în mod solidar de la Valeriu Banari și Irina Banari în beneficiul OCN „Microinvest” SRL, datoria restantă în baza contractului de împrumut nr. 18280015975 din 23 noiembrie 2018 și a contractului de fidejusiune nr. 18280015975 F1 din 23 noiembrie 2018 în mărime de 174 017,05 lei și cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 5 220,51 de lei.

Prin decizia din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Valeriu Banari și Irina Banari, reprezentați de avocatul Alexandru Grosu și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au ajuns la concluzia că Valeriu Banari și Irina Banari și-au manifestat expres voința privind semnarea contractului de împrumut și a contractului de fidejusiune, acceptând în totalitate clauzele indicate atât în informația precontractuală, precum și în contract.

Totodată, instanțele inferioare au reținut că în adresa părților au fost expediate mai multe notificări, unde ultimii au fost aduși la cunoștință în privința sumei totale datorate, inclusiv a penalității, dobânzii și a comisionului, iar în rezultat, nu au fost formulate pretenții privind dezacordul cu datoria existentă.

Instanțele de judecată au evidențiat și faptul că până în prezent, nici Valeriu Banari și nici Irina Banari nu și-au executat obligațiile contractuale de plată a

datoriei, astfel încât ultima achitare, conform contractului de împrumut, a fost efectuată la 27 februarie 2020, în mărime de 600 de lei.

La fel, instanțele ierarhic inferioare au apreciat penalitatea acumulată în mărime de 28 267,69 de lei, ca aflându-se într-o proporție rezonabilă față de suma datoriei prevăzute de contract și care reprezintă o anticipare echitabilă a prejudiciului cauzat OCN „Microinvest” SRL.

La 23 iunie 2021, Valeriu Banari și Irina Banari, reprezentați de avocatul Alexandru Grosu au declarat recurs împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de constatare a nulității clauzelor abuzive din pct. 1.3, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8.1, 1.8.2, 4.1, 4.2 a contractului de împrumut și respingere a cerințelor OCN „Microinvest” SRL cu privire la încasarea penalității, comisionului și micșorarea taxei de stat în sumă de 4 309,31 lei, cu compensarea recurențelor din partea intimatului a tuturor cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului au invocat că OCN „Microinvest” SRL nu a prezentat probe ce ar demonstra faptul negocierii individuale a clauzelor contractuale, iar simplul fapt că Valeriu Banari a semnat contractul nu servește temei suficient pentru a constata că contractul a fost negociat de fapt.

Au susținut că deși la materialele cauzei a fost anexat un antecontract din 26 noiembrie 2018, acesta este unul redactat și tipizat de către OCN „Microinvest” SRL, nefiind indicată nicio mențiune din partea consumatorului.

Astfel, actul juridic din 26 noiembrie 2018 ce include informația precontractuală nu confirmă negocierea reală a clauzelor contractului de împrumut, or, clauza propusă de una dintre părți nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influențeze conținutul, în special deoarece aceasta a fost elaborată anticipat.

Au relevat că instanțele de judecată au ezitat să menționeze că, de fapt, contractul de împrumut care formează obiectul acestei cauze constituie un contract de adeziune, în care clauzele sunt formulate în prealabil de către împrumutător și consumatorul nu are posibilitatea de a influența conținutul lor, fiind pus în situația fie de a accepta încheierea contractului în condițiile impuse, fie de a renunța la încheierea sa.

Au opinat că atât prima instanță, cât și instanța de apel prematur au ajuns la concluzia admiterii integrale a acțiunii, fără a elucida unele aspecte ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, or, acestea vin în contradicție cu prevederile art. 3, 4 din Legea nr. 256 din 9 decembrie 2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii.

Mai mult, au considerat că atât hotărârea primei instanțe, cât și decizia instanței de apel este pripită și din motivul neargumentării certe a soluției de încasare a datoriei, dobânzilor, penalității și a comisioanelor, instanțele rezumându-se, în linii generale, la argumentul că sumele pretinse sunt justificate.

La 1 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, OCN „Microinvest” SRL a depus referință la recursul depus de Valeriu Banari și Irina Banari, solicitând declararea inadmisibilității acestuia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul împotriva deciziei din 22 iunie 2021, la 23 iunie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Valeriu Banari și Irina Banari, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valeriu Banari și Irina Banari, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența

probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Valeriu Banari și Irina Banari, urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Valeriu Banari și Irina Banari.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic